

## -----UVOD

Sam naziv teme dovoljno govori o namjeri autora da se posveti istraživanju bankarskog tržišta Bosne i Hercegovine sa željom da se istraži markentiška i tržišna komponenta ponašanja banaka. U centru pažnje će biti i uticaj markentiškog pristupa tržištu i taj uticaj na razvoj banaka, kao i uticaj na smanjenje poslovnih rizika. Smatramo da je tržišno usmjerenje bilo kog poslovnog subjekta, pa i banke, presudno za uspjeh. Zbog toga, pored osnovne misije banke želimo u ovom radu osvijetliti i tu tržišno-markentišku komponentu poslovanja. Osnovna djelatnost poslovne banke je plasiranje kredita i ubiranje kamata, uz obostrano zadovoljstvo i klijenta i banke. To je osnovni markentiški preduslov za uspješno poslovanje. Savremena poslovna banka podložna je uticaju brojnih faktora egzogene i endogene naravi, što zahtijeva brzo reagovanje. Posmatrajući životni ciklus poslovne banke, koji ima svoju putanju od rađanja, mladosti, zrelog doba i na kraju pada poslovanja i “smrti”, ona u svom ciklusu u svakoj od ovih faza ima svoje uspone i padove. U svakom od ovih faza bankama je potrebna pomoć. Pitanje je kako će se menadžment u pojedinim fazama razvoja ponašati, da li će prepoznati promjene i kako će na njih reagovati.

U svijetu, kao i kod nas mnogi autori su obrađivali ovaj vid poslovanja, a posebno oblast poslovanja banaka i bankarskih rizika, ali i oblast uticaja finansijskih bankarskih rizika na bankarsko tržište i obrnuto, uticaj tržišta na poslovanje banaka i povećanje bankarskih rizika, još uvijek je nedovoljno proučavano i istraženo.

Banke u Republici Srpskoj su ozbiljnije počele da se bave upravljanjem rizicima tek izlaskom Zakona o bankama u Republici Srpskoj i formiranjem Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Tada banke počinju raditi u skladu sa međunarodnim standardima. Ali svakako ni postojeći zakonski okviri i standardi nisu u potpunosti zaštitili banke od rizika, ali ih, sasvim sigurno, postepeno svode na manju mjeru.

Bazelski sporazumi (Bazel I i Bazel II) i principi koje preporučuju Bazelski sporazumi predstavljaju okvir na osnovu kojih svako nacionalno zakonodavstvo treba da donese svoje zakonske propise. U ovom radu će se analizirati rad banaka u Republici Srpskoj u skladu sa odlukama Agencije za bankarstvo Republike Srpske, i da li, i u kojoj mjeri, banke u Republici Srpskoj rade u skladu sa Bazelskim sporazumima, a da ne zapostave tržišne uslove. Dakako, da je bankarstvo u Republici Srpskoj u poslednjih desetak godina unaprijedilo svoj rad, ali je sasvim sigurno da se na tom polju treba još mnogo raditi, budući da one još uvijek rade prema principima Bazela I. Standardi Bazela II, koji su prihvatile i počele sa primjenom razvijene zemlje u svijetu još 2007.godine, još nisu zaživjeli u bankama Republike Srpske.

Pojavom velike svjetske ekonomske krize 2008.g. Bazelski komitet je imao potrebu za stvaranjem okvirnog i trećeg Bazelskog sporazuma, nazvanog Bazel III, koji bi pomogao bankama da regulišu bankarske rizike u uslovima krize. Na žalost, ovaj sporazum još uvijek nije zaživio na našim prostorima, te je bankama ostavljeno da se same svojim procedurama dodatno osiguraju u poslovanju.